

2021

Jaarprogramma Brzo en RIE-4

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Auteur

R. van den Akker

Datum

17-3-2021

Status

Definitief

Jaarprogramma Brzo en RIE-4

Het bevoegd gezag voor VTH-werk bij de majeure risicobedrijven (Brzo- en RIE-categorie 4; verder genoemd Brzo-bedrijven) zijn de provincies en de uitvoering daarvan is in Nederland neergelegd bij de 6 Brzo-OD's. Hiervoor is een intensieve samenwerking tussen provincies en Brzo-OD's en tussen Brzo-OD's onderling noodzakelijk. Tevens wordt door de Brzo-OD's nauw samengewerkt met de andere handhavingpartners, zoals de Veiligheidsregio's, ISZW en waterkwaliteitsbeheerders.

De OMWB maakt als Brabantse Brzo-omgevingsdienst jaarlijks een programma om inhoudelijk te duiden welke werkzaamheden op gebied van het Brzo er plaatsvinden: beleid, programma's (MJA-Brzo) en VTH-uitvoering.

De werkzaamheden in het jaarprogramma Brzo vinden plaats in samenhang met en deels additioneel op de gerelateerde werkzaamheden in de deelopdrachten PNB 2021-101 en PNB 2021-301 inzake Brzo-inrichtingen en inrichtingen in de RIE-categorie 4.

Het jaarprogramma Brzo en RIE-4 kent de volgende bijlagen:

Bijlage 1. Uitwerking artikel 13 Brzo 2015

Bijlage 2. Toezichtmodel

Bijlage 3. Brzo- en RIE-4-inrichtingen en geplande toezichtsuren

Bijlage 4. MJA-Brzo-ambitie 2021-2024

Bijlage 5. Verdeling budgetten IOV/MJA 2021

Bijlage 6. Toewijzing budget IOV/MJA aan OMWB

U kunt deze bijlagen opvragen via info@omwb.nl, onder vermelding van 'Bijlagen Brzo'

Inhoudsopgave

1	Regelgeving en Brzo-stelsel	4	
1.1	Wet- en regelgeving		4
1.2	Het Brzo-stelsel		4
1.3	Overlegstructuren		6
2	Strategie en beleid	7	
2.1	Handhavingsstrategie en Kwaliteitscriteria		7
2.2	VTH-kader Noord-Brabant		7
3	Brzo-samenwerking	8	
3.1	Programmabureaus		8
3.2	Meerjarenagenda Brzo 2020-2024		9
3.3	Programma Brzo+		10
4	VTH-Brzo 2021 Noord-Brabant	12	
4.1	Vergunningverlening		12
4.2	Toezicht		14
4.3	Handhaving		16
5	Begrippenlijst Brzo	17	

1 Regelgeving en Brzo-stelsel

De OMWB voert in opdracht van de provincie de VTH-taken uit voor de om en nabij 75 bedrijven in Noord-Brabant die vallen onder het *Besluit risico's zware ongevallen 2015* (Brzo). Met deze provinciale opdracht is in 2021 een bedrag gemoeid van € 4.150.000, waarvan € 2.324.000 voor de uitvoering van toezicht en handhaving en €1.826.000 voor vergunningverlening. Het aantal Brzo- en RIE-4-bedrijven kan jaarlijks wisselen.

In dit jaarprogramma is de opdracht van de provincie verder gespecificeerd. Beschreven zijn de verwachte resultaten van VTH en de projecten en activiteiten in het kader van de landelijke ontwikkeling van een uniforme Brzo-taakuitvoering en de samenwerking met inspectiepartners.

1.1 Wet- en regelgeving

Toezicht op het Brzo 2015 is gebaseerd op Europese regelgeving. Het *Besluit risico's zware ongevallen 2015* implementeert de Europese *Seveso III-richtlijn*, die tot doel heeft:

- preventie van zware ongevallen bij inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn;
- bescherming van het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers en de bevolking tegen rampen en zware ongevallen;
- beperking van de gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu als zich een zwaar ongeval voordoet;
- lering te trekken uit zware ongevallen;
- internationale uitwisseling van informatie over zware ongevallen.

De Brzo-regelgeving wordt zelf niet 'vertaald' in vergunningen, maar integreert wet- en regelgeving over omgevingsveiligheid, arbeidsveiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader en komt (verplicht) voort uit Europese regelgeving (*Seveso III-richtlijn*). Sinds 1 januari 2013 is de *Europese Richtlijn Industriële Emissies* (2010/75/EU) opgenomen in de *Wabo*, de *Wet milieubeheer* (Wm) en de *Waterwet*. Activiteiten van chemische bedrijven vallen in categorie vier van deze Europese richtlijn, dat zijn de zogeheten RIE-4-bedrijven. Voor de niet-Brzo-gebonden activiteiten van deze inrichtingen gelden naast het Brzo onder andere de *Wet algemene bepalingen omgevingsrecht* (Wabo), en ten aanzien van (externe) veiligheid het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi), en de *Regeling externe veiligheid inrichtingen* (Revi). In 2021 zullen voorbereidingen getroffen worden om de overgang naar de omgevingswet en de consequenties voor Brzo in beeld te hebben. Het Brzo vervalt en wordt dan ondergebracht in meerdere Besluiten onder de Omgevingswet.

Kennis en informatie over de complexe veiligheidsregelgeving zijn verspreid over verschillende overheidsdiensten. Om de veiligheid bij majeure risicobedrijven te verhogen, werken die diensten samen aan een integrale uitvoering van de regelgeving binnen het Brzo-stelsel.

1.2 Het Brzo-stelsel

In het Brzo-stelsel spelen verschillende overheidsdiensten een rol. De opdracht staat omschreven in artikel 4 van het Brzo 2015, en geeft aan dat:

- het bevoegd gezag zorgdraagt voor coördinatie tussen de overheden in de uitvoering;
- overheden onderling onverwijld gegevens uitwisselen;
- elke uitoefening van bevoegdheden onderling wordt afgestemd;

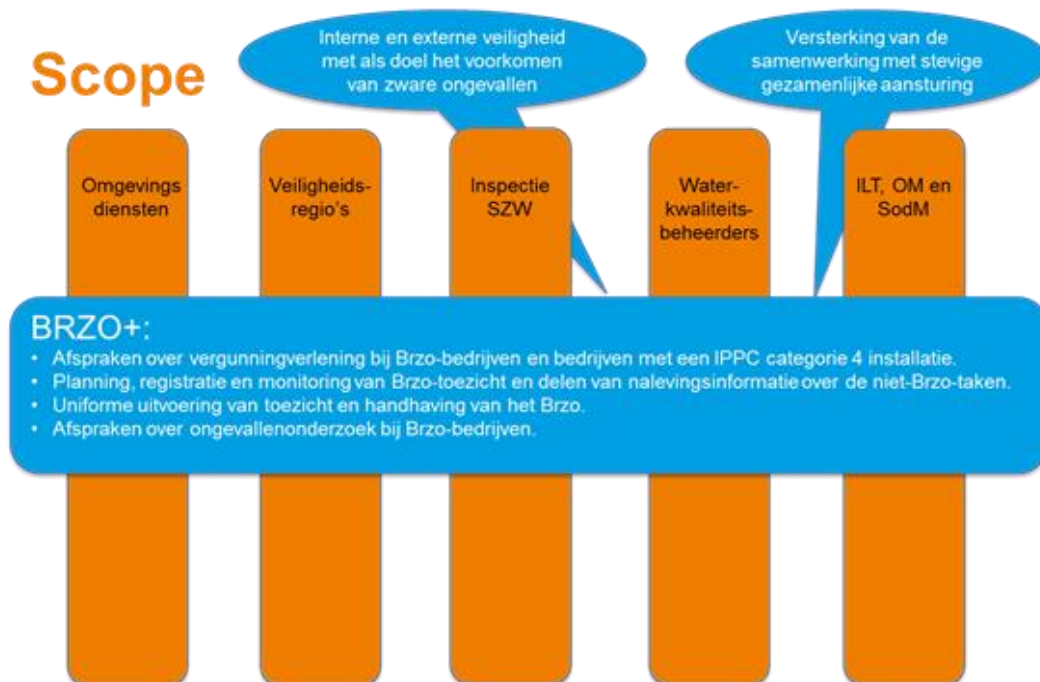
In artikel 13 staat dat:

- de toezichthouders samen inspecteren en zorgen voor een gezamenlijk inspectiesysteem.

De provincies zijn bevoegd gezag voor de Brzo-taken en stemmen daarover ambtelijk en bestuurlijk af in hun koepelorganisatie, het Interprovinciaal Overleg (IPO).

De uitvoerende en beleidsvormende diensten die bij de Brzo-taakuitvoering zijn betrokken, werken samen als één overheid in het landelijke samenwerkingsverband BRZO+, dat de volgende doelstellingen kent:

- de samenwerking bij de uitvoering van de Brzo-taken tussen de Brzo-omgevingsdiensten, de veiligheidsregio's en de Inspectie SZW te verbeteren;
- taakuitvoering zodanig verder professionaliseren dat de toezichthouders integraal en gezamenlijk toezicht houden en, waar nodig, handavingsacties uitvoeren die zijn afgestemd tussen de verschillende overheidsinstanties.

Wettelijke basis samenwerkingspartners:

- Provincies en omgevingsdienst (Brzo 2015 en omgevingsvergunning Wabo);
- Veiligheidsregio's (Brzo 2015, Wet veiligheidsregio's);
- Inspectie SZW (Brzo 2015, Arbeidsomstandighedenwet);
- Waterkwaliteitsbeheerders (Waterwet);
- Staatstoezicht op de mijnen (Brzo 2015, Mijnbouwwet).

De samenwerkingspartners delen kennis en kunde met elkaar en geven één boodschap af aan de bedrijven met als doel de veilige bedrijfsvoering van risicovolle bedrijven en installaties op een hoger niveau te brengen vanuit de invalshoeken veiligheid, gezondheid en milieu. De partners verantwoordden zich hierover gezamenlijk.

Er zijn in Nederland zes Brzo-omgevingsdiensten.

Deze zijn aangewezen in het *Besluit omgevingsrecht* (Bor, bijlage V behorende bij art. 7.1). De OMWB is de aangewezen uitvoeringsdienst voor heel de provincie Noord-Brabant.

1.3 Overlegstructuren

De landelijke en regionale samenwerking is mede geformaliseerd met de volgende overlegstructuur:

Landelijk BRZO+

- *Brzo+-directeurenoverleg*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op strategisch niveau met landelijke afvaardiging directeuren van de BRZO+-partners. Vergaderfrequentie vier keer per jaar. Daaronder functioneert het managementoverleg BRZO+.
- *Managementoverleg BRZO+*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op tactisch niveau met landelijke afvaardiging managers van de partners. Vergaderfrequentie is zes tot acht keer per jaar.
- *Kernteam BRZO+*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op uitvoerend niveau met landelijke afvaardiging beleidsmedewerkers van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie is zes tot acht keer per jaar. Het kernteam BRZO+ bereidt de managementoverleggen voor.

Landelijk omgevingsdiensten

- *Directeurenoverleg omgevingsdiensten Brzo*
Overleg op strategisch niveau om de OD's als één BRZO+-partner gezicht te geven en onderling visie, interpretaties en aanpak af te stemmen.
- *Managementoverleg omgevingsdiensten Brzo*
Vorbereiding van directeurenoverleg en uitwerking op tactisch niveau van besluiten.

Regionaal

- *Regionaal managementoverleg*
Multidisciplinair BRZO+-overleg op strategisch en tactisch niveau met de regionale managers van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie is vier keer per jaar.
- *Coördinatorenoverleg*
Multidisciplinair overleg op tactisch en uitvoerend niveau met de regionale coördinatoren van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie vijf à zes keer per jaar. De coördinatoren bereiden het managementoverleg voor.
- *Inspecteursoverleg*
Regionaal multidisciplinair overleg op uitvoerend niveau (inspectieplanning) met de inspecteurs van de Brzo+-partners. Vergaderfrequentie ten minste één keer per jaar.
- *VTH-overleg*
Bestuurlijk overleg op tactisch niveau tussen OMWB en PNB. Opschaling van zorgdossiers uit Regionaal managementoverleg naar gedeputeerde. Doel is bestuurlijke afstemming en/of informeren.
Overige Brzo-casüistiek wordt regulier ingebracht in VTH-overleg.
Vergaderfrequentie wekelijks. Eén keer per jaar overleg tussen gedeputeerde en directeur OMWB over de stand van zaken van Brzo, bijvoorbeeld naar aanleiding van het jaarverslag.

Ook zijn er multidisciplinaire werk- en projectgroepen waar diverse hulpmiddelen en instrumenten voor de Brzo-uitvoeringspraktijk worden ontwikkeld. Het betreft hier de projecten van het programmabureau BRZO+ en die van de Brzo-omgevingsdiensten.

2 Strategie en beleid

2.1 Handhavingsstrategie en Kwaliteitscriteria

Voor handhaving op overtredingen van het Brzo 2015 hebben de BRZO+-partners een specifieke handhavingsstrategie vastgesteld. Bij handhaving op niet-Brzo-overtredingen van Brzo-bedrijven is de *Landelijke Handhavingstrategie* (LHS) van toepassing. Deze is ook van toepassing op het toezicht op RIE-4-bedrijven.

In de landelijke *VTH-Kwaliteitscriteria 2.2* liggen de eisen vast waaraan toezichthouders en vergunningverleners moeten voldoen. Daarnaast zijn aanvullende kwaliteitseisen vastgesteld voor medewerkers die zich bezighouden met Brzo-VTH-taken. Deze kwaliteitseisen zijn opgenomen in de *Verordening Kwaliteit* van de provincie. OMWB-personeel dat Brzo-taken uitvoert, moet aan deze kwaliteitsvereisten voldoen.

2.2 VTH-kader Noord-Brabant

Het beleid van de provincie Noord-Brabant wordt voor omgevingsdiensten sterk bepaald door het eind 2018 vastgestelde VTH-kader, officieel genaamd het *Instrumenteel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht. Een integrale aanpak in de geest van de komende Omgevingswet*. Het beschrijft de wijze waarop de provincie met burgers en bedrijven om wil gaan bij vergunningverlening, toezicht en handhaving, en de bijbehorende taken. Ook geeft het aan hoe de provincie klachten van de Brabanders wil behandelen. Het VTH-kader wordt in vier jaar tijd fasegewijs ingevoerd (2019-2022).

De financiering van deze projectmatige aanpak staat los van de opdracht voor de Brzo-taakuitvoering. Het VTH-kader raakt wel het Brzo-toezicht. Omdat de bevoegde gezagslichamen op grond van het *Besluit omgevingsrecht* (Bor) verplicht zijn per regio een uniform uitvoeringsprogramma vast te stellen, streeft de provincie naar uniformiteit met de uitvoering van VTH-taken door gemeenten voor inrichtingen die onder hun bevoegd gezag vallen.

Het volledige *Instrumenteel VTH-kader* vindt u op de website van de provincie Noord-Brabant (<https://www.brabant.nl>).

3 Brzo-samenwerking

Provincies en Rijk willen het Brzo-toezicht versterken, verbeteren en moderniseren; van het bouwen aan een effectief instrumentarium tot het opzetten van eigen opleidingen; van het vormgeven van een strakke coördinatie tot de ontwikkeling van een aanpak voor zorgbedrijven. Het Rijk en de provincies zorgen beide voor de benodigde middelen voor modernisering. De financiering voor 2021 valt uiteen in drie delen:

- Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat levert een bijdrage aan de IOV-Brzo-financiering ter hoogte van € 727.599.
- De provincies leveren voor het landelijke coördinatiepunt van de Brzo-omgevingsdiensten een bijdrage aan de IOV-Brzo-financiering ter hoogte van € 509.545.
- De provincies leveren een collectieve bijdrage aan de landelijke activiteiten ter realisatie van de provinciale ambities van het uitvoeringsprogramma MJA-Brzo van ongeveer € 784.177.

Bijzonderheden/wijzigingen in 2021

- De IOV-gelden bestonden maar tot 2020 en worden nu separaat door de betrokken organisatie opgebracht. In de begroting wordt het IOV-Brzo-budget genoemd.
- De kassiersrol IOV budget wordt in 2021 overgenomen door ODNL

3.1 Programmabureaus

Om vorm te geven aan de samenwerking als zijnde één overheid werken de Brzo-omgevingsdiensten aan onderlinge afstemming op diverse onderdelen van het werk, zowel inhoudelijk als organisatorisch. De projecten en activiteiten die daarvoor worden uitgevoerd, zijn vastgelegd in de *Meerjarenagenda 2021-2024* van de gezamenlijke provincies en worden gecoördineerd door het programmabureau van de zes omgevingsdiensten. Dit zijn de zogeheten MJA-projecten. Deze worden genoemd bij betreffende onderdelen van dit jaarprogramma. De omgevingsdiensten stemmen onderling de werkverdeling af tussen de verschillende projecten. Niet elke dienst neemt dan ook actief deel aan alle projectgroepen, maar zorgt wel zelf voor implementatie van de resultaten in de eigen dienst.

In Brzo+-verband geven de verschillende inspectiediensten – omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Rijkswaterstaat, waterschappen, ILT, OM en SodM – eveneens vorm aan de samenwerking als zijnde één overheid. Dit wordt gecoördineerd vanuit het programmabureau BRZO+.

In 2020 zijn de besprekingen begonnen om te bezien of de twee programmabureaus bij elkaar gevoegd kunnen worden. In 2021 lopen deze gesprekken door en zal er uiteindelijk een BRZO+ convenant door de partners worden getekend.

3.2 Meerjarenagenda Brzo 2020-2024

Als opdrachtgever van de zes Brzo-omgevingsdiensten (Brzo-OD's) hebben de Provincies een Meerjaren Agenda Brzo (MJA) afgesproken voor de periode 2021-2024, als onderdeel van de programmalijn Veiligheid. De zes Brzo-OD's zijn verantwoordelijk voor het VTH-pakket, te weten de uitvoering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving bij bedrijven die onder de Brzo/Seveso wetgeving vallen. De provincies en OD's hebben daartoe een programma opgesteld. Het doel dat daarbij door de provincies is geformuleerd is: excellente uitvoering van de VTH-taken.

Inhoud MJA-programma

Een aantal programmaonderdelen dat bijdraagt aan bovengenoemd doel, vormt een continuering van afspraken uit de vorig MJA (tot eind 2020). De onderdelen hebben betrekking op: uniformering toepassing richtlijnen, actualisatie digitale vergunningen, afstemming VTH bij concerns met meerdere vestigingen, klimaatadaptatie (overstromingen, droogte, piekbuien, hittestress), risicogericht toezicht, veiligheidscultuur, kennis opleiding en kwaliteit, samenwerking bestuur en strafrecht, samenwerking met Brzo+, samenwerking provincies, doorontwikkeling Brzo-monitor (inzicht veiligheid prestaties bedrijven), monitoring uitvoeringsbeleid en eenduidige prestatieafspraken MJA Brzo in opdrachtverstrekking provincies aan Brzo-OD's. Voor de volgende MJA (tot eind 2024 is het van belang dat het programma ook nieuwe ontwikkelingen agendeert. Daarbij gaat het om cybersecurity, risicocommunicatie, informatiegericht toezicht, vernieuwend toezicht/horizontaal toezicht, financiële zekerheidsstelling, bestuurlijke boete en de integrale benadering van bedrijven. Daarnaast staan verbeterde afstemming en samenwerking met BRZO+ centraal, en de inspanningen van de samenwerkingspartners in het kader van Safety Delta NL.

Structurele projecten die terugkomen in 2021 zijn:

Projecten Brzo6	Beschrijving
Structurele opleiding Brzo	Om te voldoen aan kwaliteitscriteria zijn zittende medewerkers opgeleid. Door in- en uitstroom van medewerkers van belang om medewerkers op te leiden die nog niet aan de opleidingsvereisten voldoen. De kosten betreffen de werkgroep, niet het volgen van de opleiding.
Permanente educatie	Het bijhouden van kennis en vaardigheden door organiseren van kennisbijeenkomsten en cursussen voor VTH-medewerkers van de zes OD's.
Zeer Zorgwekkende Stoffen	Afstemming, kennisontwikkeling, uniformering en deelname aan landelijke werkgroepen en projecten.

Toezichtslab verbeteren meldingsbereidheid bedrijven	Toezichtslab zet project op voor projectgroep ongewone voorvallen om meldingsbereidheid van bedrijven te onderzoeken en te verbeteren.
Klimaatadaptatie	Ontwikkeling checklist droogte, piekbuien en hittestress.
Monitoren uitvoeringsbeleid	Inventarisatie huidige monitoring uitvoeringskwaliteit zes OD's, aanbevelingen voor harmonisatie en implementatievoorstel.
Afstemmen personeelsbeleid	Voorstellen voor gezamenlijk personeelsbeleid opstellen.
Melden ongewone voorvallen	Kosten projectleider project ongewone voorvallen.
Digitale weerbaarheid	Volgen van ontwikkelingen en voorbereidende werkzaamheden voor 2022.
Collegiale toetsen, audits, intervisie	In het kader van het creëren van een gelijk speelveld, uniformering en van elkaar leren kennen, op thema's tussen de zes OD's toets/audit/gesprek (uit)voeren.
Altijd actuele digitale vergunning	Participeren bij ontwikkelingen project DCMR/provincie Zuid-Holland.
Uitvoeren communicatiestrategie: film en app	Verbeteren communicatie intern en extern.

3.3 Programma Brzo+

Om de ambities en het één-overheid-principe te realiseren ontwikkelen alle Brzo-inspectiediensten in BRZO+-verband een eenduidige aanpak. Dat doen ze thematisch aan de hand van de projecten en activiteiten in het *Programma omgevingsveiligheid Brzo 2021*. De komende periode wordt de integrale uitvoering door de BRZO+-partners versterkt en de één-overheid-gedachte verder vormgegeven. Waar mogelijk zal dit programma een bijdrage leveren aan het programma DV 2030, Safety Delta Nederland en aan de ambities van de staatssecretarissen van (IenW) en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) om de leefomgeving schoner, gezonder en leefbaarder te maken.

De projecten en activiteiten van het programma Brzo+ zijn vooral gericht op:

- nieuwe instrumenten (inspectiemethodiek, handhavingstrategie, concernbenadering, inschattingsinstrument veiligheidscultuur);
- monitoring en communicatie (BRZO+-monitor, Staat van de Veiligheid, meerjarige actualiseringsprogramma vergunningverlening);
- kennis en opleidingen (actualisatie bestaande Brzo-opleidingen);
- LBR en gemeenschappelijke inspectieruimte (afronding);

Voor de OMWB ligt de prioriteit in 2021 vooral op een grote bijdrage leveren aan het ontwikkelen van een nieuwe inspectiemethodiek (LBR) en het vernieuwen van de gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR) als tool voor inspecteurs.

4 VTH-Brzo 2021 Noord-Brabant

De provincie Noord-Brabant verwacht op gebied van samenwerking, verbondenheid en adequate bestuurlijke informatievoorziening:

- vijf à zes keer per jaar een coördinatieoverleg tussen alle BRZO+-partners met het oog op gezamenlijke inspecties en het optreden als zijnde één overheid;
- periodiek een regionaal managementoverleg tussen de BRZO+-partners;
- wekelijks een VTH-overleg tussen OMWB en de gedeputeerde over alle actuele en bestuurlijk gevoelige zaken, zorgdossiers;
- het nauw betrekken van gemeentebesturen bij VTH voor Brzo-inrichtingen, hen op de hoogte houden door periodieke informatie en het aanwijzen van een contactpersoon bij de OMWB voor gemeenten;

Informatietechnologie speelt een belangrijke rol bij het realiseren van samenwerking, verbondenheid en adequate informatievoorziening. De interne ICT-systemen van de OMWB zijn in december 2020 overgegaan naar Squit 20/20 en de verwachting is dat dit in 2021 al een bijdrage gaat leveren aan verbeteringen. De ontwikkeling en invoering van het landelijke GIR-systeem heeft echter vertraging opgelopen maar er zijn nu wel grote stappen gezet. Verwachting is dat in 2021 een eerste stap naar ingebruikname plaatsvindt (wellicht pilot), die al een bijdrage kan leveren aan de verbeteractiviteiten die daaraan gekoppeld zijn. Ten aanzien van de verbeterpunten moet gedacht worden aan:

- monitoring van doorlooptijden en vergunningprocedures;
- ontwikkeling van kengetallen op basis van ervaringscijfers;
- vervanging van de VTH-monitor voor beheer van opleidingsgegevens en competenties, zodat 'vliegreun' van VTH-medewerkers worden bijgehouden en het voldoen aan de VTH kwaliteitscriteria 2.2.;
- onderzoek naar de haalbaarheid van het aanbrengen van relaties met landelijke systemen voor Brzo-informatie (met name GIR).

4.1 Vergunningverlening

De OMWB verwacht in 2021 de volgende aanvragen en meldingen af te handelen:

- 30 Wabo-vergunningen inclusief BRIKS;
- 108 Wabo-vergunningen regulier;
- 65 meldingen Barim/sloop/asbest/BBK/brandveilig gebruik;
- één maatwerkvoorschrift Barim;
- 15 MER en aanmeldingsnotities m.e.r.;
- 34 PRTR-verslagen.

De provinciale opdracht voor vergunningverlening bij RIE-4- en Brzo-inrichtingen (PNB-2021-101) heeft een waarde van € 1.826.000. De aantallen te verwachten vergunningen zijn ingeschat op basis van historische aantallen en ontwikkelingen bij bedrijven en wet- en regelgeving en actualisaties zijn meegenomen. Het bedrag is gebaseerd op kengetallen (SPPS-onderzoek 2015). De provincie Noord-Brabant ondersteunt daarnaast werkzaamheden die gericht zijn op onderwerpen als Beste Beschikbare Technieken (BBT), Landelijke Redactie Standaardteksten Omgevingsvergunning (LRSO), PGS 15 en PGS 30, Omgevingsloket Online (OLO). Deze ontwikkelingen leiden ook tot meer inzicht in de toekomstige programmering van vergunningverleningstaken.

Programmatiese aanpak

Vergunningverlening is vraaggestuurd. Wanneer een vergunningplichtig bedrijf een nieuwe of gewijzigde activiteit wil ontplooiën, moet het hier een vergunning voor aanvragen. Hier is dan een uitgebreide (substantiële milieu-impact en/of meervoudig)

of reguliere procedure (geen of weinig milieu-impact) voor nodig. Naast het behandelen van aanvragen (nieuwe of wijziging van bestaande vergunningen) worden vergunningen programmatisch geactualiseerd.

Ondanks het feit dat de aard van vergunningverlening reactief is, zijn er belangrijke redenen om vergunningverlening meer programmatisch aan te pakken. Zo zijn bijvoorbeeld economische invloeden, veranderingen bij en in de omgeving van bedrijven en veranderingen in wet- en regelgeving deels vooraf bekend of voorspelbaar. Door hierop in te spelen in de programmering van vergunningverlening, is betere sturing op de uitvoering en beleidsprioriteiten door de OMWB mogelijk. Hierdoor kan het instrument vergunningverlening effectiever en wellicht ook efficiënter ingezet worden. Ook door actief te communiceren (onder andere periodiek overleg) met de relevante bedrijven kan beter inzicht worden verkregen over de ontwikkelingen bij deze bedrijven. Een deel van de uitvoering zal altijd onvoorspelbaar blijven; niet in alle gevallen is bekend wanneer een bedrijf een aanvraag indient. Doel en verwachting is dat in volgende jaren een steeds groter deel van de taken geprogrammeerd kan worden uitgevoerd.

Binnen de OMWB zijn taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving gescheiden. Te sterke binding met bedrijven moet worden voorkomen door periodieke wisseling van vergunningverlener en toezichthouder per bedrijf. Periodiek vindt informatie-uitwisseling tussen toezichthouders, BRZO-inspecteurs en vergunningverleners plaats (Eijlander/Mans). Monitoring is daarnaast een belangrijk onderdeel van betere programmering. Naast de doorlooptijd van vergunningprocedures verwacht de OMWB met haar nieuwe ICT-systemen in 2021 beter in staat te zijn om kengetallen te ontwikkelen en te volgen.

Resultaten 2021

De resultaten zijn vooral meegenomen vanuit 2020 en er zijn niet veel nieuwe resultaten toegevoegd vanwege capaciteit en de tijd die nodig is om de omgevingsdienst voor te bereiden op de komst van de omgevingswet in 2022.

- Met behulp van het interne OMWB-project Verbetering Vergunningverlening is:
 - programmering en sturing van werkaanbod risicogericht uitgevoerd;
 - het intern trekkerschap voor vijf branches belegd bij vergunningverleners. Hiermee is in 2020 gestart, ervaring opgedaan en dit wordt geëvalueerd. Doel is dat de uitwisseling van relevante technische en juridische informatie efficiënter verloopt, dat knelpunten binnen een branche worden besproken en het level playing field binnen een branche beter wordt gewaarborgd;
 - een maatwerkeraanpak ingevoerd voor de bedrijven waarvoor dat nodig is, rekening houdend met branchegerichte aanpak en dat niet voor alle bedrijven een vaste vergunningverlener nodig is.
- De OMWB streeft naar kentallen die zijn gebaseerd op ervaringscijfers naast de zogenaamde 500-uurnorm. OMWB en provincie zijn het gesprek aangegaan in de wetenschap dat reële kentallen niet in een deel van een jaar, maar alleen over meerdere jaren kunnen worden opgebouwd.
- Voor de meest complexe Brzo-bedrijven is periodiek (minimaal één keer per jaar) overleg gevoerd over onder andere de relevante bedrijfsontwikkelingen en wet- en regelgeving (programmatische aanpak)
- In een schema is inzichtelijk wanneer actualisatietoetsen voor welke Brzo- en RIE-4-bedrijven worden uitgevoerd. De toetsen die in 2021 zijn gepland, worden uitgevoerd volgens het ontwikkelde landelijke format. Ook is in het schema aangegeven in welk jaar vergunningen ambtshalve aangepast moeten worden.

- De OMWB besteedt in 2021 bij behandeling van vergunningaanvragen en actualisatie (extra) aandacht aan:
 - zeer zorgwekkende stoffen;
 - luchtemissies aanscherping vergunning in relatie tot het Schone Lucht Akkoord.
- Daar waar mogelijk wordt PGS 29, versie 2016, meegenomen bij actualisatie van bestaande vergunningen en bij nieuwe aanvragen volgens landelijke afspraken.
- Voor het samenstellen van vergunningen wordt gebruik gemaakt van het systeem Landelijke Redactieraad Standaardteksten Omgevingsvergunning (LRSO). De standaardteksten worden inhoudelijk actueel gehouden vanuit de LRSO; de OMWB participeert hierin.
- Periodiek vindt een overleg plaats tussen de juristen vergunningverlening van de Brzo-OD's. Onderwerpen die aan bod komen zijn bijvoorbeeld industriële emissies en de Omgevingswet. Doel is dat Brzo-OD's zo veel mogelijk op dezelfde wijze hiermee omgaan.
- In 2021 neemt de OMWB deel aan de pilot Altijd Actuele Digitale Vergunning (initiatief DCMR). Is niet zozeer Brzo-gerelateerd maar wel van invloed op dit werkgebied. Er moet worden gezorgd voor implementatie binnen de dienst en informatieverstrekking naar de andere Brabantse omgevingsdiensten.

4.2 Toezicht

De OMWB voert in 2021 naar verwachting de volgende werkzaamheden uit:

- circa 76 Brzo-inspecties (aangekondigd);
- circa 117 Wabo-controles;
- circa 10 diepgaande PGS 29-inspecties;
- circa 76 onaangekondigde controles;
- afronding van circa acht veiligheidsrapportage-beoordelingen;
- uitvoering circa vier nieuwe VR-beoordelingen.

Brzo-inspecties

De gezamenlijke, jaarlijkse toezichtlast voor alle BRZO+-partners wordt bepaald op basis van een toezichtmodel (TZM) dat bestaat uit:

- de inherente eigenschappen van het bedrijf:
 - aantal bedrijfsunits van een bepaald type;
 - aantal activiteiten met veiligheidsrisico's;
 - aard van de aanwezige stoffen;
 - omgevingsfactoren;
- beoordeling van de mate van beheersing van de risico's door het bedrijf, op basis van de werking van de elementen van het veiligheidsbeheerssysteem (VBS) tijdens eerdere Brzo-inspecties;
- eventuele specifieke inspectiethema's.

In een meerjareninspectieprogramma (MIP) zijn de onderdelen van het veiligheidsbeheerssysteem vastgelegd die worden meegenomen bij de Brzo-inspectie. In een periode van vijf jaar moeten alle VBS-elementen ten minste één keer gecontroleerd zijn. Zowel het toezichtmodel als het meerjareninspectieprogramma worden in de gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR) van BRZO+ beheerd door Brzo-inspecteurs. Na iedere inspectie is het team verplicht om in de GIR een lijst met vragen te beantwoorden over de veiligheidscultuur bij het bedrijf. Op basis daarvan wordt een *ranking* opgesteld. De toezichtlast per bedrijf wordt bepaald door deze ranking, in combinatie met de grootte van het bedrijf, en eventuele voorziene extra werkzaamheden, zoals extra en/of onaangekondigde inspecties, beoordeling van veiligheidsrapporten, bestuurlijke gevoeligheden etc. Per jaar kan de inzet dan ook verschillen. Het planningsmodel is ook bedoeld om de gewenste roulatie van Brzo-

inspecteurs te bewaken. In beginsel geldt een rolatiefrequentie van drie jaar tot vijf jaar voor de minst complexe bedrijven (de zogeheten lagedrempelbedrijven) en vijf tot zeven jaar voor de meest complexe bedrijven (hogedrempelbedrijven).

Het VTH-kader van de provincie Noord-Brabant stelt dat elk bedrijf standaard onaangekondigd geïnspecteerd moet worden. In 2021 wordt elk Brzo-bedrijf onaangekondigd geïnspecteerd. Hercontroles zullen waar mogelijk ook onaangekondigd plaatsvinden. De verwachting is dat in de tweede helft van 2021 LBR ingevoerd wordt en de nieuwe GIR in gebruik genomen wordt. De impact van de invoering van deze nieuwe inspectiemethodiek en dit nieuwe registratiesysteem is moeilijk in te schatten, maar zal zeker extra tijd kosten. Daarom is vanuit BRZO+ besloten om in 2021 geen specifieke onderwerpen voor de inspecties in te plannen. Wel zijn er door de provincie Noord-Brabant onder opdracht PNB-2021-301 extra aandachtspunten meegegeven.

Extra aandachtspunten in 2021 van opdracht PNB-2021-301:

- check vergunningplicht Wet natuurbescherming. Door de drie diensten is een overzicht van de vergunningssituatie Wnb bij provinciale inrichtingen opgebouwd. Dit zal in het reguliere toezicht actueel moeten blijven. Over de uitvoering van deze check vergunningplicht Wnb zal een dialoogsessie met de drie diensten worden belegd;
- ter beperking van de risico's op maatschappelijke opruimkosten: de naleving van de voorschriften die toezien op de inname en opslag van afvalstoffen en de afvoer van bewerkte afvalstoffen;
- landelijk project ageing van installaties als speerpunt bij Brzo-inspectie;
- meer onaangekondigde Wabo-inspecties.

De in 2020 gestarte pilot waarin bij ongeveer zes Brzo-plichtige gasflesvulbedrijven een branchegerichte aanpak van deze bedrijven is uitgevoerd, is in 2021 omgezet naar een vaste werkwijze. In 2021 wordt verder onderzocht of een dergelijke aanpak bij de PGS-15 opslagen uitgerold kan worden. Door COVID-19 worden ook in een groot deel van 2021 de aangekondigde inspecties digitaal uitgevoerd. Voor achterblijvende bedrijven is in Brabant met de BRZO+ -partners een werkwijze overeengekomen die in 2021 voortgezet wordt. Door optimale informatievoorziening richting bestuurders en situationele aanpak wordt ingezet om deze bedrijven weer 'op de rit' te krijgen. Het IOV-MJA-project Achterblijvende bedrijven, dat inmiddels is omgedoopt tot Aanpak zorgbedrijven, wordt in 2021 versneld geïmplementeerd.

Wabo

Voor 2021 staat het volgende op de planning:

Programmatisch toezicht

Voor BRZO/RIE4 bedrijven worden jaarprogramma's opgesteld en vastgelegd in het Milieu Meerjaren Milieu Inspectie Programma (MMIP). De methodiek is gebaseerd op een risico ranking, deze is echter verouderd en wordt in 2021 herzien. Dit wordt de basis voor het programmatisch toezicht voor de komende jaren, beginnende bij het werkprogramma 2022.

Verdiepingsthema's 2021

Naast het reguliere programma wordt sinds 2019 gewerkt met verdiepingsthema's. De thema's worden bepaald op basis van expert judgement, politieke/maatschappelijke impact, ervaringen, behoeften etc. De thema's worden voorafgaand aan het toezichtsjaar, in kleine teams ontwikkeld en uitgewerkt. Indien nodig worden

aanvullende cursussen/opleidingen gevolgd (in Q1 wordt de cursus e-MJV luchtemissies gevolgd).

Voor 2021 zijn de volgende verdiepingsthema's ontwikkeld:

- Grote stookinstallaties
- e-MJV, met name luchtemissies en specifiek NOx
- Bodem, gestart wordt met inspectie en onderhoud van rioleringen

Klachten en meldingen

Meldingen van Brzo- en RIE-4 bedrijven over ongewone voorvallen en bijzondere bedrijfsomstandigheden worden, net als voor andere bedrijven en locaties, aangenomen door het klachtenteam van de OMWB. De afhandeling ervan geschiedt door Brzo-inspecteurs en Wabo-inspecteurs voor Brzo en RIE-4 bedrijven. Vooraf is niet aan te geven hoeveel en welke klachten en meldingen in 2021 zullen worden ontvangen en wat de verwerking daarvan betekent.

4.3 Handhaving

Handhaving wordt uitgevoerd door de repressieve handhavers van de OMWB en door juridisch medewerkers, in samenwerking met de andere handhavingspartners. Daarbij wordt ook rekening gehouden met handhavingsszaken die voortvloeien uit thematische inspecties. In dit jaarprogramma kan niet worden aangegeven waar of hoe vaak wordt gehandhaafd in 2021. Handhaving is veelal het gevolg van toezicht. Daarom wordt binnen de OMWB voldoende aandacht besteed aan een goede relatie tussen toezichthouders en repressieve handhavers, zonder de functiescheiding te verwaarlozen. De handhavingstrategieën zijn leidraad voor het te gebruiken type interventie: bestuursrechtelijk of strafrechtelijk. Het onderdeel bestuurlijke boete voor Brzo-overtredingen is pas aan de orde bij invoering van de Omgevingswet in 2022. Wel zijn er in 2021 voorbereidende werkzaamheden (in overleg met de Provincie Noord-Brabant). De uitkomsten van deze overleggen over de bestuurlijke boete worden in de managementoverleggen en via de IPO-lijn ingebracht.

5 Begrippenlijst Brzo

Activiteitenbesluit milieubeheer Barim	Het <i>Activiteitenbesluit milieubeheer</i> is sinds 1 januari 2013 de officiële benaming voor het Nederlandse <i>Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer</i> . De naam van dit besluit werd binnen overheidsorganisaties vaak afgekort tot Barim. Het is een algemene maatregel van bestuur (AMVB) ter ondersteuning van de <i>Wet milieubeheer</i> en de <i>Waterwet</i> .
Bevi	Sinds 2004 is het <i>Besluit externe veiligheid inrichtingen</i> (Bevi) van kracht. Hiermee zijn de risiconormen voor externe veiligheid voor bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Ook geldt er sinds 2004 de <i>Regeling externe veiligheid</i> (Revi). Deze regeling strekt tot uitvoering van het Bevi. Het Bevi heeft als doel zowel individuele als groepen burgers een minimum beschermingsniveau te garanderen tegen een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het Bevi verplicht het bevoegd gezag <i>Wet algemene bepalingen omgevingsrecht</i> (Wabo) en <i>Wet ruimtelijke ordening</i> (Wro) – in deze de gemeenten en provincies – afstand te houden tussen gevoelige objecten en risicovolle bedrijven. Het totale aantal aanwezige personen in de directe omgeving van een risicovol bedrijf wordt ook beperkt. Gemeenten en provincies moeten de normen uit het besluit naleven bij het opstellen en wijzigen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van omgevingsvergunningen
Brzo 2015	Het Brzo 2015 integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, omgevingsveiligheid en rampbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beheersen van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het Brzo 2015 stelt eisen aan de meest risicovolle bedrijven in Nederland. Ook regelt het besluit de wijze waarop de overheid daarop moet toezien. De drempelwaarden voor de aanwezige hoeveelheid gevaarlijke stoffen en mengsels (zie bijlage I van Seveso III) bepalen of een bedrijf onder het Brzo 2015 valt.
BRZO+	In Nederland werken sinds 2001 verschillende overheidsdiensten samen om te zorgen dat de meest risicovolle bedrijven van het land de veiligheidsregels eenduidig uitvoeren en het toezicht op die regels overal hetzelfde verloopt. Deze samenwerking is in de loop der jaren steeds verder geprofessionaliseerd. Sinds 1 januari 2014 is aan het samenwerkingsprogramma de naam BRZO+ verbonden.
Domino-aanwijzing	Alle bedrijven, die Brzo-plichtig zijn, worden beoordeeld of ze in aanmerking komen voor aanwijzing als domino-bedrijf. Daarvan is sprake wanneer twee of meer Brzo-bedrijven minder dan 1600 meter van elkaar afliggen, en binnen het bedrijf ontplofbare, brandbare en/of explosieve stoffen aanwezig zijn. De aanwijzing geldt alleen voor bedrijven met

effecten op andere bedrijven die zich op Nederlands grondgebied bevinden. Aangewezen bedrijven moeten op de hoogte worden gesteld van hun verplichtingen. Daarnaast moeten de betrokken bestuursorganen hierover worden geïnformeerd. Iedere vijf jaar en/of bij elke significante wijzigingen van de vergunning moet worden vastgesteld of zij als veroorzakend domino-bedrijf aangewezen moeten worden.

- GIR** De Gemeenschappelijke InspectieRuimte (GIR) is een online inspectiedatabase. De GIR stelt inspectieteams in staat om gezamenlijk een inspectie voor te bereiden en af te ronden. Iedere inspectiedeelneer heeft vanaf de eigen werkplek toegang tot het inspectiedossier en kan hier informatie in opslaan. De GIR is bestemd voor toezichthouders, coördinatoren, managers en ondersteuners.
- IOV** Het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) is een interbestuurlijk programma op het gebied van externe veiligheid, anticiperend op de Omgevingswet. Het programma IOV bestaat uit vijf deelprogramma's die gezamenlijk ondersteuning bieden aan omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en provincies op het gebied van omgevingsveiligheid (externe veiligheid). Het IOV-programma 2019 bestaat uit vijf deelprogramma's, waaronder één voor Brzo en één voor PGS.
- LBR** Landelijke benadering Risico bedrijven is een project dat zorgt voor een nieuwe inspectiemethodiek voor Brzo bedrijven dat gebruikt wordt voor de ontwikkeling van een nieuwe gemeenschappelijke inspectieomgeving (zie GIR).
- Meerjareninspectieprogramma** Op basis van de wettelijk bepaalde toezichtfrequentie, bestuurlijke keuzes die al dan niet zijn vastgelegd in een bestuurlijk inspectieprogramma, de uitkomst van het toezichtmodel en de eigen inzichten vanuit de inspecties, bepalen de diverse Brzo-inspectieteams per Brzo-bedrijf een meerjareninspectieprogramma. Dit programma is erop gericht in een periode van vijf jaar systematisch alle VBS-elementen te inspecteren en ook de diverse installaties van het bedrijf aan bod te laten komen. Daarnaast zijn er ook specifieke thema's, zoals bijvoorbeeld *ageing*, die meegenomen worden. De Brzo-inspectieteams hebben de mogelijkheid om op basis van waarnemingen bij het Brzo-bedrijf het meerjareninspectieprogramma aan te passen. Dit kan na elke Brzo-inspectie.
- PGS** *Publicatiereeks gevaarlijke stoffen*: een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan of gebruiken, en voor overheden die zijn belast met het toezicht op en de vergunningverlening aan deze bedrijven. Een PGS-richtlijn is een document over specifieke activiteiten

met gevaarlijke stoffen.

Het beschrijft integraal de belangrijkste risico's van die activiteiten voor de omgevings- en brandveiligheid en de veiligheid van werknemers. Daarnaast beschrijft het de mogelijke gevolgen van die activiteit voor de rampenbestrijding. De relatie met de wet- en regelgeving wordt benoemd en doelen worden zo specifiek mogelijk geformuleerd om de risico's te beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu te beperken.

PRTR	<i>Integraal Pollutant Release and Transfer Register</i> . Het PRTR-verslag is een jaarlijkse milieurapportage door industriële bedrijven, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem. Het integraal PRTR-verslag bestaat uit de rapportage in het kader van de Europese PRTR-verordening, aangevuld met noodzakelijke bevragingen. Het bevoegd gezag moet toezien op een correcte rapportage door de bedrijven.
RIE-4-bedrijf	RIE-4 bedrijven zijn complexe chemiebedrijven die werken met milieuverontreinigende stoffen. Daarom vallen zij onder categorie 4 van de <i>Richtlijn Industriële Emissies</i> . RIE-4-bedrijven kunnen tegelijkertijd vallen onder het Brzo. De Brzo- en RIE-4-bedrijven heten samen ook wel de majeure risicobedrijven. Nederland telt ongeveer 450 majeure risicobedrijven, waarvan ongeveer 75 in Noord-Brabant.
Seveso III-richtlijn	Op 1 juni 2015 is de Seveso III-richtlijn in werking getreden, ter vervanging van de Seveso II-richtlijn. In de Seveso III-richtlijn zijn onder meer de aanpassingen door het van kracht worden van de Europese CLP verordening voor het indelen, etiketteren en verpakken van gevaarlijke stoffen en mengsels verwerkt.
Veiligheidsrapportage	Het veiligheidsrapport (VR) is een uitgebreide beschrijving van alle relevante risico's van bedrijfsactiviteiten in het licht van externe veiligheid. In een veiligheidsrapport staan alle technische en organisatorische aspecten en de voorzorgsmaatregelen die getroffen zijn ten aanzien van beheersing van de veiligheidsrisico's veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten. De VR-plicht geldt alleen voor Brzo-bedrijven die de hoge drempelwaarden van Bijlage 1 van SEVESO III / BRZO-2015 overschrijden (zogenaamde hogedrempelinrichtingen). Onderdelen van het VR zijn de QRA, milieurisico-analyse, PBZO-document, risicobeoordeling, installatiescenario's, aanwijzing bedrijfsbrandweer en rampscenario's. Onderdelen zijn ook beschrijvingen van de risico's door aardbevingen en overstromingen.
Verdrag van Aarhus	Het <i>Verdrag van Aarhus</i> is bedoeld om de burger meer vertrouwen te geven in de instellingen en, meer algemeen, in hun democratisch functioneren. Door de burger een stem te verlenen in de milieudebatten (recht op milieu-informatie, recht om betrokken te worden bij de besluitvorming inzake milieu en

recht op beroep in milieuaangelegenheden) komt het verdrag tegemoet aan de eisen van transparantie en betrokkenheid, die staan voor een goed overheidsbeleid.

Fotografie: OMWB, Shutterstock/Juriaan Wossink

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 – 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl